

Михайлов Т. О.
*аспірант кафедри менеджменту,
Івано-Франківський національний технічний університет
нафти і газу
м. Івано-Франківськ, Україна*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-593-1-37>

КОНЦЕПЦІЯ «AGILE GOVERNMENT» ЯК РУШІЙ СТІЙКОГО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Сучасний етап розвитку світової економіки характеризується високим рівнем турбулентності, невизначеності та стрімкою цифровізацією всіх сфер суспільного життя. В умовах концепції VUCA-світу (Volatility, Uncertainty, Complexity, Ambiguity) [1] традиційні ієрархічні та жорстко регламентовані моделі управління (зокрема, каскадна модель або “Waterfall”) втрачають свою ефективність. Це стосується не лише окремих бізнес-одиниць, а й регіональних економічних систем у цілому. Саме здатність влади швидко адаптувати регуляторну політику та сервіси під потреби бізнесу і громади стає ключовою конкурентною перевагою. Відповіддю на цей виклик є концепція Agile Government (Гнучке врядування), що передбачає використання гнучких методологій для підвищення ефективності публічного сектору [2].

Трансформація регіонального управління на засадах Agile (Agile Government) виходить далеко за межі простої цифровізації послуг. Це фундаментальна зміна організаційної культури та філософії публічного адміністрування, яка передбачає перехід від лінійних, жорстко регламентованих процесів до адаптивних моделей. В основі цього підходу лежить відмова від сприйняття регіону як статичної системи, якою можна керувати за допомогою довгострокових директив, на користь моделі «живого організму», що потребує постійної реакції на зовнішні стимули.

Сутність концепції Agile Government на регіональному рівні розкривається через три ключові компоненти:

1. *Ітеративність формування політики (Policy Iteration)*. Традиційний підхід передбачає розробку масштабних стратегій розвитку

регіону на 5–10 років, які часто втрачають актуальність ще до початку їх реалізації через зміни макроекономічної кон'юнктури. Натомість Agile пропонує циклічний підхід: стратегічні цілі залишаються незмінними (наприклад, сталий розвиток), але шляхи їх досягнення розбиваються на короткі етапи – «ітерації». Після кожного етапу проводиться оцінка ефективності (review), що дозволяє владі відмовитися від недієвих програм та перерозподілити бюджет на більш успішні ініціативи в режимі реального часу, а не в кінці бюджетного року [3].

2. *Людиноцентричність та співучасть (Human-Centricity & Co-creation)*. В Agile-моделі громадянин розглядається не як пасивний об'єкт управління, а як кінцевий користувач сервісу. Це змінює логіку створення регіональних програм: замість кабінетної розробки нормативних актів впроваджуються інструменти дизайн-мислення (design thinking). Перед запуском масштабних соціальних чи інфраструктурних проектів регіональна влада створює прототипи рішень (наприклад, пілотний запуск послуги в одній громаді), збирає зворотний зв'язок та вдосконалює продукт. Такий підхід мінімізує ризики витрачання бюджетних коштів на ініціативи, які не відповідають реальним потребам населення [4].

3. *Міжфункціональна співпраця (Cross-functional Collaboration)*. Однією з головних проблем регіонального управління є «відокремлена» структура (silos), коли департаменти (освіти, економіки, інфраструктури) працюють ізольовано. Agile руйнує ці бар'єри через формування тимчасових міжвідомчих команд для вирішення конкретних комплексних завдань. Більше того, концепція передбачає залучення до таких команд зовнішніх зацікавлених осіб (стейкхолдерів) – представників локального бізнесу, науковців та громадських активістів. Це дозволяє інтегрувати експертизу з різних сфер та знаходити нетривіальні рішення складних проблем регіонального розвитку [5].

Таким чином, сутність Agile Government не обмежується тактичними покращеннями, а полягає у фундаментальному переосмисленні інституційної архітектури регіону. Йдеться про створення динамічної екосистеми, яка здатна до самонавчання через постійний аналіз власних помилок та досягнень. Така система забезпечує швидку та постійну адаптацію управлінських, фінансових та кадрових ресурсів у відповідь на непередбачувані виклики глобалізації, перетворюючи невизначеність із загрози на простір для інноваційного розвитку.

Література:

1. Taskan B., Junca-Silva A., Caetano A. Clarifying the conceptual map of VUCA: a systematic review. 2022. DOI: <https://doi.org/10.1108/IJOA-02-2022-3136>
2. Mergel I., Ganapati S., Whitford A. Agile: *A New Way of Governing*. Public Administration Review. 2020. № 81. DOI: <https://doi.org/10.1111/puar.13202>
3. World Economic Forum. *Agile Governance: Reimagining Policy-making in the Fourth Industrial Revolution*. 2018. URL: <https://www.weforum.org/publications/agile-governance-reimagining-policy-making-in-the-fourth-industrial-revolution/> (дата звернення: 02.02.2026)
4. Janssen M., van der Voort H. Agile and adaptive governance in crisis response: Lessons from the COVID-19 pandemic. *International Journal of Information Management*. 2020. Vol. 55 (1). DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ijinfomgt.2020.102180>
5. Ющенко Н. Agile-методологія в публічному управлінні. 2022. URL: https://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/27865/1/%D0%AE%D1%89%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8.pdf (дата звернення: 02.02.2026)